

Dag schelpenliefhebber,

De Grote Schelpenteldag 2022 is ondertussen achter de rug. En wat een topeditie was het! Voor het eerst was het lentezonnetje gul van de partij. En door de inzet van de vele vrijwilligers en onze partners verliep alles in goede banen.

In de strandtelposten en provinciale bezoekerscentra was het de gaande en komende man. Lekker druk, maar niet te druk. Tijd om deelnemers goed mee te begeleiden in het correct verzamelen, sorteren en determineren van de schelpen. Met als resultaat: 38.000 schelpen geïdentificeerd. Een dikke dankuwel aan allen die er een bijdrage in hadden!

We hebben heel wat blijde gezichten gezien. Deels van mensen met een blijvende verwondering voor schelpen – die hen vaak doen denken aan hun jeugd. Veel trouwe deelnemers ook die er al voor de 3de of 4de keer bij waren. Maar ook heel wat volwassenen én kinderen die de wondere wereld van schelpen op zaterdag ontdekten.

In deze laatste nieuwsbrief brengen we je op de hoogte van de resultaten. Om de sfeer van zaterdag opnieuw op te snuiven, kan je doorklikken naar de fotoreportage. Lees ook hoe de Grote Schelpenteldag inspiratie gaf om ermee aan de slag te gaan in een basisschool in De Haan rond biodiversiteit, erfgoed en entrepreneurschap.

Ook in Nederland zijn ze ondertussen wild geworden van dit burgerwetenschapsinitiatief. Nu al denken onze noorderburen eraan om de schelpentelling volgend jaar op landelijke schaal verder uit te rollen.

Ben je nu pas ingeschreven voor deze nieuwsbrief? Herlees de vier eerdere nummers via de website www.groteschelpenteldag.be.

Grote schelpenteldag 2022 toont markante verschillen tussen Vlaanderen en Nederland

Op deze vijfde editie van de Grote Schelpenteldag telden en identificeerden 750 burgers onder een stralende hemel, met de hulp van meer dan tachtig schelpenkenners, 38.000 strandschelpen op onze Belgische stranden. Nederland deed voor het eerst mee en klopte af op bijna 22.000 strandschelpen, geteld op zeven Zuid-Hollandse en één Texels strand. Beide landen samen registreerden 60 verschillende soorten, waarvan twee derde gemeenschappelijk. Tien percent van alle schelpen en aangetroffen soorten waren niet-inheems.

Toch waren er ook merkwaardige verschillen. Vlaanderen zag de top-5 van de voorbije jaren bevestigd ([nonnetje](#) 37%, [halfgeknotte strandschelp](#) 22%, [kokkel](#) 18%, [mossel](#) 9% en [Amerikaanse zwaardschede](#) 5%). In Nederland waren vooral de '[strandschelpen](#)' (*Spisula*) dominant, met 49% halfgeknotte strandschelp, 9% ovale strandschelp en 6% stevige strandschelp. Amerikaanse zwaardschede (9%) en de kokkel (8%) vervolledigen hier de top-5. Mogelijk houdt het grote aantal halfgeknotte strandschelpen op Nederlandse stranden verband met de net iets meer aan stroming en storm onderhevige kusten, condities ten gunste van deze schelp.

"Een tweede verschil lijkt aan te sluiten bij de nabijheid van het Schelde-estuarium", stelt Jan Seys (VLIZ). "Dit mondingsgebied, net ten oosten van de Belgische kust, is slibrijker dan de meer zandige Zuid-Hollandse kust en de Vlaamse westkust, en huist nogal wat veenformaties in en op de zeebodem. De slibrijke omgeving is ideaal voor het nonnetje, de veenbanken als leefomgeving voor de Amerikaanse en de witte boormossel". Het nonnetje kwam bij de Nederlandse tellingen pas op de achtste plaats, met nauwelijks 2% van alle gevonden schelpen. Boormosselen kwamen in Nederland niet eens voor in de top-10, terwijl ze aan de Vlaamse oostkust samen 9% van alle schelpen uitmaken.

Sfeer snuiven

Hoe het eraan toe ging op de Grote Schelpenteldag 2022 van zaterdag 19 maart, ontdek je in [deze fotoreportage](#). Mogen we je volgend jaar ook weer op je rekenen?

Heb je voor ons suggesties of andere reacties? Dan zijn die welkom op info@vliz.be. Vermeld *Grote Schelpenteldag 2022* in de subjectline.

Hoe ging het eraan toe in Nederland?

Tweehonderd deelnemers kwamen opdagen voor de eerste [Nederlandse schelpenteldag](#) – georganiseerd door Naturalis, de Nederlandse Malacologische Vereniging, Stichting Anemoon, Stichting De Noordzee en de Strandwerkgemeenschap op zeven stranden in de provincie Zuid-Holland en een op Texel. Ze gebruikten dezelfde methode waar tijdens de Belgische schelpenteldagen al 5 jaar mee gewerkt wordt. Daardoor zijn de gegevens perfect vergelijkbaar.

In het natuurhistorisch museum in Leiden konden bezoekers de telling live volgen.

De halfgeknotte strandschelp werd nu het vaakst aangetroffen, maar het is niet zeker of dat altijd zo zal blijven. "Een momentopname van de schelpenverhouding op het strand is al leuk, maar helemaal interessant is het om in de loop van jaren te zien hoe die zich ontwikkelt. Daarom hopen we dat deze schelpentelling een jaarlijkse traditie gaat worden," zegt Bart Braun van Naturalis Biodiversity Centre.

(BRON en lees meer: [Algemeen Dagblad 19.03.2022](#))

Een boetiekje van zand

In aanloop naar de Grote Schelpenteldag ontsproot bij Katrien Vervaele – schrijfster en trouwe vrijwilliger bij SeaWatch-B en De Grote Schelpenteldag – het idee voor een schelpenworkshop in een klasje in De Haan. Wanneer de juf van het derde leerjaar er enthousiast in mee wilde stappen, was het startschot gegeven voor ‘boetiekje van zand’. Je lees hier een kort verslag, en meer op haar [blog](#).

De insteek voor het lesje was het herkennen van de meest voorkomende schelpen van onze kust. Na een korte presentatie ging elk kind gedreven aan de slag met een doosje schelpen en een zoekkaart. De link naar strandbloemen vloeide er moeiteloos uit voort, want schelpen zijn nu eenmaal de centen om de papieren bloemen te kopen. Via een interactieve babbel en een rollenspel namen we de strandbloemenhandel onder de loep. Zowel het onderhandelen als de concurrentie kwamen aan bod, maar ook de etiquetteregels en de *do's & dont's*. Met een klein beetje hulp slaagden de kinderen er ook in om zelf een bloem te maken. En omdat er die week ook werd gewerkt rond boeken en verhalen – het was immers jeugdboekenweek – lazen we tot slot het verhaal ‘[Een anjelier van papier](#)’.

De Grote Schelpenteldag is een initiatief van het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ), EOS wetenschap, de Provincie West-Vlaanderen, Natuarpunt, de Strandwerkgroep, Kusterfgoed en de 10 kustgemeenten. Initiatief in het kader van LifeWatch Belgium.